

**Discapacitat Intel·lectual i Trastorns del
Desenvolupament**

Codi: 102539
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Olga Pont Nesta

Correu electrònic: olga.pont@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

No hi ha prerequisits obligatoris per a cursar aquesta assignatura.

Objectius

Al finalitzar l'assignatura l'estudiantat serà capaç de:

- Conèixer el fenotip cognitiu-conductual de les patologies estudiades
- Ser sensible per entendre l'afectació global dels pacients que presenten les patologies estudiades i la influència que pot tenir en el seu entorn i en el seu desenvolupament.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.
- Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Formular hipòtesis sobre les demandes i les necessitats de les persones destinatàries.

- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la normalitat com en l'anormalitat i la patologia.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar els resultats per elaborar els objectius d'intervenció.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
5. Aplicar tècniques d'avaluació adequades per a cada tipus de problema i nivell de complexitat.
6. Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
7. Diferenciar els diversos mètodes i instruments i la utilitat que tenen.
8. Distingir els criteris de qualitat dels instruments segons els contextos.
9. Elaborar els resultats d'una manera operativa.
10. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
11. Formular diagnòstics dels trastorns psicològics presentats en casos clínics pràctics.
12. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
13. Indicar i dur a terme el diagnòstic diferencial.
14. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
15. Organitzar la informació rellevant del cas.
16. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
17. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
18. Proposar noves maneres de mesurar la viabilitat, èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
19. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
20. Reconèixer i analitzar les manifestacions psicopatològiques de cada trastorn, els símptomes associats i les tendències epidemiològiques.
21. Seleccionar el lèxic apropiat segons la persona destinatària.
22. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

BLOC A: Concepte de discapacitat intel·lectual (DI) i Circuit d'atenció a les persones amb discapacitat intel·lectual i trastorn del desenvolupament.

En aquest bloc es tractarà breument l'evolució històrica del concepte de discapacitat intel·lectual i el concepte que actualment s'utilitza de discapacitat intel·lectual. També veurem els serveis que disposem per l'atenció de les persones amb DI i trastorn del desenvolupament. És un bloc breu per a situar els conceptes bàsics de l'assignatura.

BLOC B: Síndromes que provoquen discapacitat intel·lectual.

S'estudiaran els principals quadres que provoquen DI, analitzant-ne l'etiologia i profunditzant en la simptomatologia i fenotips diferencials tant a nivell físic com conductual. És el bloc més ampli de l'assignatura.

BLOC C: Paràlisi cerebral

S'estudiarà la paràlisi cerebral i els seus trastorns associats.

BLOC D: Salut mental i discapacitat intel·lectual

Es tractaran els trastorns psicopatològics més freqüents en DI i la simptomatologia amb què es presenten. També s'estudiaran els sistemes classificatoris.

BLOC E: L'avaluació en Discapacitat Intel·lectual

Es revisaran les principals eines que s'utilitzen en l'avaluació .

BLOC F: Els trastorns de l'adquisició del llenguatge

Es tractaran els trastorns de l'adquisició del llenguatge i la parla, la simptomatologia clínica i el seu diagnòstic diferencial.

Metodologia

ACTIVITATS DIRIGIDES

- CLASSES TEÒRIQUES MAGISTRALS amb suport multimedia Mida grup 1/1
- SEMINARIS en petits grups

ACTIVITATS AUTÒNOMES

- Lectures relacionades amb els continguts de l'assignatura.
- Actualització de coneixements i cerques.
- Anàlisi de cassos pràctics

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	7, 11, 20
Pràctiques i seminaris en grup petit	12	0,48	2, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 13
Tipus: Autònomes			

Lectura i ampliació de coneixements sobre l'assignatura	80	3,2	7, 20
Ressolució de casos pràctics	30	1,2	2, 5, 9, 11, 15, 21

Avaluació

AVALUACIÓ CONTINUA

Constarà com a no-avaluable l'alumne que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior a 4 punts (40%) .

Les evidències d'aprenentatge son totes elles presencials excepte l'Ev3 que consistirà en un lliurament individual de casos pràctics.

Constarà com a suspès l'alumne que hagi presentat evidències amb un pes de 40% o més (avaluable) i la seva puntuació mitjana ponderada sigui inferior a 5.

Se supera l'assignatura si s'obté un 5 o més en la suma ponderada de les tres evidències.

Proves de recuperació: hi pot optar l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total (és a dir, que hagi fet almenys els dos exàmens) i hagi obtingut una nota inferior a 5 punts i major o igual a 3 punts (no pot servir per millorar la nota si s'ha superat per avaluació continuada).

La recuperació consistirà en fer la primera, segona i/o tercera evidència en prova presencial i escrita.

En cas de superar l'evidència recuperada, es procedirà a recalcular la nota total amb les notes originals de les restants evidències originals no recuperades

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

AVALUACIÓ ÚNICA

TAULA D'ACTIVITATS D'AVALUACIÓ ÚNICA

Nom i descripció de l'evidència	Pes	Durada en hores (de l'acte presencial)	Data realització
EV1: 1r examen parcial	40%	5 hores	Segon període a
EV2: 2n examen parcial	40%		
EV3: Exercici sobre cassos pràctics	20%		

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Ev1:1r Examen parcial (Primer període avaluatiu)	40%	2	0,08	1, 4, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 20
Ev2: 2n exàmen parcial (Segon període avaluatiu)	40%	2	0,08	4, 13, 15, 18, 19, 20, 22
Ev3: Lliurament casos pràctics (setmana 12)	20%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 21

Bibliografia

AAIDD (Asociación Americana de Discapacidades Intelectuales y del desarrollo) (2021) Discapacidad Intelectual: definición, diagnóstico, clasificación y sistemas de apoyos, 12ª edición. TEA Ediciones

AAVV(2006) *Síndrome X frágil: Libro de consulta para familias y profesionales*. Centro Español de Documentación sobre Discapacidad.

BRUN,C y ARTIGAS J. (2005) *Síndrome de Angelman: del gen a la conducta*. Ed Nau Llibres Valencia. Colección Logopedia e Intervención. Serie: Patologías.

GARCÍA-ALBA,J., ESTEVA-CASTILLO,S. I VIÑAS-JORNET,M. (2018) *Neuropsicología de la discapacidad intelectual de origen genético*.Editorial Síntesis

HAGERMAN,R.J i HAGERMAN,P . (2002) *Fragile X syndrome. Diagnosis, Treatment and Research*. The Johns Hopkins University Press. Baltimore.

O'BRIEN,G. & YULE,W. (1995) *Behavioural Phenotypes*. MacKeith Press. Cambridge University Press.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Es proporcionaran articles pels diferents temes.

ENLLAÇOS WEB

<http://www.ssbp.co.uk> - SSBP: Society for the Study of Behavioural Phenotypes, pàgina d'aquesta agrupació de professionals dedicats a l'estudi dels fenotips conductuals

<http://www.ssbp.co.uk/files/syndromes.htm> - Aquí hi trobareu una fitxa amb la informació rellevant de cada síndrome.

<http://www.fcsd.org> Fundació catalana síndrome de Down

<http://www.dincat.cat> Pàgina amb informacions, documents i convocatòries d'activitats sobre retard mental.

<http://www.rett.es> A la secció "Nuestr@ hij@ Rett" -Que es el S. de Rett, hi trobareu un Manual en PDF de la síndrome en castellà molt complet.

<http://www.findresources.co.uk> Pàgina molt completa sobre trastorns neurogenètics

<http://www.downcantabria.com/articulos.htm> Recull d'articles específics sobre la SDown.

Programari
